

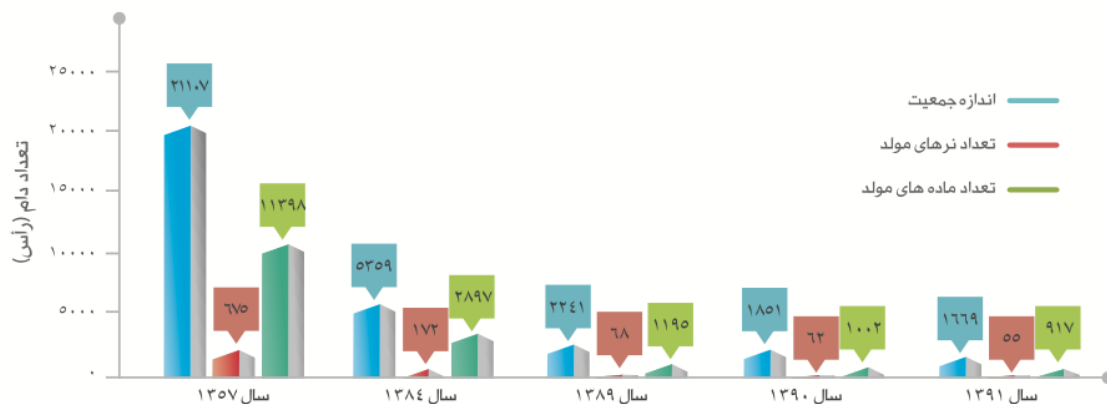

افزایش بازده تولیدمثل بز مرخز به روش زایش های متوالی

موسسه تحقیقات علوم دامی کشور و مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی کردستان*

بیان مسئله

در سال های اخیر جمعیت بز مرخز به شدت کاهش یافته است. علت اصلی این امر، کاهش درآمد حاصل از پرورش بز مرخز در مقایسه با سایر فعالیت های اقتصادی منطقه می باشد. لذا تحقیقات جهت بالا بردن سوددهی این بخش امری ضروری به نظر می رسد. در گله های بز مرخز سه عامل تعداد بزغاله تولید شده در سال به ازای هر راس ماده بز؛ میزان گوشت بزغاله تولیدی و نیز میزان الیاف تولیدی، تعیین کننده درآمد دامدار می باشند. تعداد بزغاله تولید شده در سال به ازای هر راس ماده بز خود تحت تاثیر دو فاکتور فاصله زمانی دو زایش و تعداد بزغاله متولد شده در هر زایش است. لذا افزایش بزغاله تولیدی از طریق کاهش فاصله زمانی دو زایش و در نهایت افزایش سوددهی و درآمد حاصله، با مدیریت و تنظیم برنامه مناسب برای جفتدهی امکان پذیر است.

نمودار اندازه جمعیت، تعداد مولد نر و ماده بز مرخز در سال های مختلف

* شیوا مفخاری، حسن صادقی پناه، حمیدرضا بهمنی و صالح صالحی

معرفی دستاورد

روش سه بار زایش در دو سال (دو بار جفتدهی در سال) با شروع برنامه از ۱۵ شهریور لغایت ۳۰ آبان سال اول (نوبت اول جفتدهی) و ۱۵ فروردین لغایت ۳۱ اردیبهشت سال اول (نوبت دوم جفتدهی) و دوباره از ۱۵ شهریور لغایت ۳۰ آبان سال دوم (نوبت سوم جفتدهی) و ۱۵ فروردین لغایت ۳۱ اردیبهشت سال دوم (نوبت چهارم جفتدهی) اجرا شد. بدین ترتیب که در هر دوره جفتدهی همزمان سازی فحلی و تحریک تخمکریزی با استفاده از تیمار پروژسترون (سیدر) + سرم مادیان آبستن انجام شد.

فرایند تجاری سازی دستاورد

دستورالعمل پیشنهادی در شهرستان دهگلان (روستای بهمن آباد) به عنوان سایت الگویی مدیریت ترویج و چند روستای حومه‌ی سنندج با مدیریت و آموزش کارشناسان مرکز تحقیقات و ترویج و بهبود تولیدات دامی در حال انجام است و انتظار می‌رود توسعه‌ی این پروتکل در آینده در سطح وسیع‌تری از گله‌ها اجرایی گردد.

پتانسیل اقتصادی و اثربخشی

دام، طیور و آبزیان
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی